

Svar på skriftligt spörsmål SSS 26/2023 rd

Svar på skriftligt spörsmål om anslag för naturvård

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 26/2023 rd undertecknat av riksdagsledamot Maria Ohisalo /gröna:

Hur har regeringen för avsikt att genomföra skrivningarna angående naturskydd i regeringsprogrammet samt Finlands internationella åtaganden med minskande anslag för naturvård, och hur ska regeringen förhindra att den avsevärda sänkningen av finansieringen av naturvård inte försämrar naturens tillstånd i Finland?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Ett centralt mål i regeringsprogrammet Ett starkt och engagerat Finland är att värna om vår värdefulla natur och fullgöra internationella åtaganden genom Finlands naturpolitik. Regeringen ser bevarandet av naturkapitalet som en del av en ansvarsfull ekonomisk politik och vill trygga förutsättningarna för kommande generationers välfärd. Vi stärker den biologiska mångfalden och bekämpar förlusten av biologisk mångfald genom många åtgärder, till exempel genom att fortsätta och utveckla programmen METSO, Helmi och NOUSU samt programmet för effektiviserat vattenskydd. Vi kommer att bekämpa förlusten av biologisk mångfald även till exempel genom att effektivisera bekämpningen av främmande arter och förbättra vandringsfiskarnas levnadsförhållanden. Utöver nationell finansiering håller Finland på att söka och erhålla EU-finansiering för verksamhet som upprätthåller och förbättrar naturtillståndet genom flera LIFE-projekt.

I Finland har målet med ett strikt skydd på 10 procent i enlighet med EU:s strategi för biologisk mångfald uppnåtts kalkylmässigt på landområdena. För att trygga den biologiska mångfalden är det viktigt att på frivillig basis skydda sådana objekt som har de mest värdefulla naturvärdena samt att sörja för såväl den regionala som den livsmiljöspecifika omfattningen. Privata skogsägares medvetenhet om möjligheterna att skydda skogar med särskilt skyddsvärde kommer att ökas och skyddet av värdefulla naturobjekt fortsätter baserat på frivillighet, det vill säga med stöd av programmen METSO och Helmi. Det frivilliga skyddet av skogar och myrar inom programmen METSO och Helmi går framåt i god takt och de nuvarande skyddsmålen inom METSO kan uppnås.

I regeringsprogrammet har vi åtagit oss att skydda de av statens återstående gamla skogar i naturtillstånd som uppfyller de nationella kriterierna. Arbetet med att på nationell nivå precisera EU-kriterierna för skogar i naturtillstånd och gamla skogar samt med att fastställa gränsvärden har inletts med intressegrupper.

Utredningsarbetet har börjat i fråga om målet med en skyddsareal på 30 procent i enlighet med Kunming-Montrealramverket för biologisk mångfald och målet med att rättsligt skydda 30 procent av landytan och havsområdet i enlighet med EU:s strategi för biologisk mångfald. Regeringen fastställer de nationella målen så att de är förenliga med samhällets övriga behov. För att nå målet krävs bland annat att identifiera och erkänna de områden som stöder nätverket av skyddsområden. Till dessa områden hör även andra än strikt skyddade områden, och arbetet med att främja målet kräver därför ett brett administrativt arbete och arbete med intressegrupperna. Det är dock inte enbart miljöförvaltningen som ansvarar för att målet uppfylls. För att stoppa förlusten av biologisk mångfald krävs effektiva åtgärder både på skyddsområdena och utanför. Centralt är vad som händer utanför skyddsområdena, bland annat inom jord- och skogsbruket, fiskerinäringen, gruvdriften och markanvändningen. För att stoppa förlusten av biologisk mångfald krävs effektiva åtgärder inom alla olika samhällssektorer.

För att upprätthålla och förbättra naturens tillstånd i Finland är det mycket viktigt att samordna åtgärderna och öka samarbetet, eftersom de åtgärder som krävs för att trygga naturens tillstånd på ett övergripande sätt gäller olika delområden av samhället och olika förvaltningsområden samt markanvändningssektorn. Regeringen bereder förvaltningsövergripande en nationell strategi för biologisk mångfald och ett handlingsprogram för den. Åtgärderna inom de olika sektorerna definieras som en del av utarbetandet av det handlingsprogram som verkställer den nationella strategin för biologisk mångfald.

Regeringen strävar efter att stoppa förlusten av biologisk mångfald genom samarbete till exempel med olika branscher och genom att utnyttja olika ekonomiska styrmedel. Regeringen uppmanar alla branscher att utarbeta mångfaldsfärdplaner som också med tanke på samhällsekonomin ger förståelse för den ekonomiska aktivitetens beroende av naturen och det mervärde den erbjuder. Det går inte att stoppa förlusten av biologisk mångfald enbart med offentliga medel, utan vi behöver nya lösningar från företag och sammanslutningar. Att främja införande av den frivilliga ekologiska kompensationen är till exempel ett sätt att utöka möjligheterna för aktörer inom olika sektorer att gottgöra för de negativa konsekvenserna på naturen från deras verksamhet. Regeringen utvecklar den frivilliga ekologiska kompensationen bland annat genom att förtydliga regleringen med godkända gemensamma kriterier och genom att möjliggöra tillämpning av kompensation som en del av miljö tillståndsprocessen.

Miljöförvaltningen kan inte ensam trygga naturens tillstånd i Finland, utan det krävs samhällsgenomgående naturpositiva åtgärder inom alla sektorer. För att upprätthålla och förbättra naturens tillstånd i Finland krävs såväl offentlig som privat finansiering, och den finansiella sektorn innehar en central roll när det gäller att uppnå en positiv inställning till naturen.

Helsingfors 20.7.2023

Miljö- och klimatminister Kai Mykkänen